

A Megváltó ma is él

Majdnem kétezer évvel ezelőtt történt valahol Palesztinában az egyik kertben. Tavasz volt. Ugyanúgy zöldeltek a fák mint minden tavasszal és mégis ez a Tavasz ez más volt. se azelőtt se azóta nem volt több olyan.

Az egyik áprilisi vasárnap reggelen mikor a hajnal hasadt s az első madárdal elhangzott a fák lombjai között, mikor a fölkelő nap aranyos sugarai visszaverődtek a fűszálakon ringadozó harmatcseppekről, egy rohanó nő alakot lehetett látni a fák alatt... — Ha regényíró lennék ilyen stílusban folytatnám tovább, de térjünk át a mindennapi nyelv használatára.

Ki volt a rohanó nő? És miért rohant olyan lélekszakadva?

Mária Magdalénának hívták és az üresen talált sír rémítette meg, azért rohant.

Három nappal azelőtt kinos halált halt emberi temetőt el abba a sírba. Hogy ki volt azt nem igen kell mondanom. Az egyik „Názáretinek“ a másik „Galileainak“ a harmadik „Mesternek“ nevezte s ő az „Ember fiának“ hívta Magát.

Különös ember volt azt meg kell adni. Az égen és a földön minden hatalom neki adatott és mégis olyan egyszerűen élt, olyan alázatos volt. Mindig a betegek között lehetett látni, a nyomorultak, a szegények, a társadalomból kivetettek sereglettek köré, a szenvedők sebeit meggyógyította, az elhagyatottaknak, az egyedülállóknak társává szegődött, a megbántottak, a szomorkodók vigasztalója volt s a megfáradtak terheit és fájdalmaikat vette magára.

Igen ez az Ember egy különös Ember volt és az Ő kihívtá tetemét ment keresni az asszony de nem találta ott. Majd többen is jöttek...

Aztán egy győzedelmes kiáltás kelt szárnyra: „A Megváltó él! A megfeszített Jézus nincs többé a sírban, föltámadott! Ne ott keressétek Őt többé!”

Ezek azok a tények, amelyeket a rohanó asszony később más asszonyok és a tanítványok fölfedeztek. Ezek azok a tények melyek egy rettentő változásnak jelzik a kezdetét az emberiség történelmében. S ezek azok a tények amelyek leírhatatlan jelentőségűek ma is minden olyan keresztyén ember számára aki magáévá teszi őket.

Elképesztően sok azon emberek száma azonban akik nem hiszik el a történetet, akik hazugságnak tartják, vagy balga meséknek. Természetesen ezen emberek legtöbbször olyan fajta, aki futságosan tájékozatlan, futságosan elmaradott és futságosan lusta utána nézni a dolgoknak és azután alkotni véleményyt és ezért a hasonló szörűek véleményét majmolja.

Ezeknek a kedvéért egy két dolgot meg kell, hogy említsen a föltámadással és Jézussal kapcsolatban.

K A T É.

XXI. Urnapja.

54. Mit hiszel a közönséges keresztyén anyaszentegyházról?

Hiszem, hogy Isten Fia, a világ kezdetétől fogva annak végéig, az egész emberi nemzetségből, szent Lelke és igéje által, az igazi hit egységében magának egy, az örök életre kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe, azt oltalmazza és megtartja; s hiszem, hogy én annak élő tagja vagyok és örökké az is maradok.

55. Mit értesz a „szenteknek egyezéségén“?

Először, hogy minden egyes hívő mint tag, az Ur Jézus Krisztusnak, minden őja vainak és ajándékainak osztályrészese; továbbá, hogy kiki kötelességének ismerje, hogy az Istentől nyert ajándékokat készséggel és örömmel a többi tagok javára, idvességére fordítsa.

56. Mit hiszel a bünök bocsánatáról?

Hiszem, hogy Isten a Krisztus elégtételéért minden bünömről és bünös természetemről mellyel teljes életemben harcolnom kell, soha többé meg nem emlékezik, hanem kegyelméből Krisztusnak

A tények a következők: Jézus Krisztus élt, meghalt és föltámadt.

Hogy élt, azt minden diák aki történelmet tanul tudja bizonyítani, mert az egy történelmileg megállapított tény. Hogy meghalt, hogy megfeszítették mint egy közönséges bünözöt azt szintén történelmi okmányok bizonyítják. Azt pedig, hogy föltámadt nemcsak a Biblia, hanem a keresztyénség léte is bizonyítja.

Ennél a ténynel szeretnék egy kicsit hosszabban időzni annak ellenére, hogy nincsen szükség kézzelfogható bizonyítékokra. Aki kételkedik, vagy bizonyítékot akar annak a figyelmét fölhívom a tanítványokról szóló történet közelebbről való megvizsgálására.

A Bibliában világosan áll hogy a Jézus tanítványainak legtöbbje egyszerű, iskolázatlan, halász ember volt. Az is ki van hangsúlyozva, hogy amikor a Mesterüket megfőgták és megfeszítették minden egyes tanítvány elszaladt. Egyszerű emberek lévén az események szörnyen megijesztették őket és annyiféle szaladtak ahányan voltak.

Azok az emberek akiket három évvel ezelőtt embereket halászni hívott a Mester most ott álltak szétszórta, összetörten, reménytelenül és halálra keseredetten.

S mi történt aztán?

Amikor az első híreket hallották a föltámadásról, cinikusan nevettek, nem hitték el. Az asszonyok szavai „üres beszédnek látszó azok előtt, és nem hívének nekik“ — mondja Lukács apostol. „Ha nem látom az ő kezéin a szegkek helyét, és be nem bocsátom ujjaimat a szegkek helyébe, és az én kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképpen el nem hiszem“ — mondja Tamás a hitetlen. (Janos Ev. 24:25.)

Létezik olyan ember a világon aki azt merné állítani, hogy olyan emberek akik ilyen összetörten és szomoruan néztek ki és ilyen cinikusan beszéltek az első hírek halálára, képesek lettek volna egy mesét kitalálni arról, hogy Jézus föltámadt ha az neza történt volna meg? Létezik olyan ember aki elhinné, hogy azok a halálra íjesztett, összetört és szkeptikus emberek összeálltak és kidolgoztak egy hazugságot? Hisz előbb-utóbb valamelyikük ugys elárulta volna a rájuk váró szenvedések és megpróbáltatások közepette.

És hogyan viselkednek a tanítványok? Egyik napról a másikra a reménytelen, levert és rettegő emberek hősökké változnak, ez egyszerű emberekből szónokok lesznek, akik a győzelem biztos tudatával áthatva, oroszlan bátorsággal és elképesztő szellemi fölténnel hirdetik a föltámadott Megváltó Evangéliumát. Egyetlen egy sem volt többé megijedve hanem átformáltak és ujjászülve, minden szenvedésre és áldozatra készen vonul mindegyikük a világba.

igazságával megajándékoz, hogy soha többé kárhozatba ne jussak.

Az egyház Istennek a népe. Azoknak az élő közössége, akik az Ujtestamentum tanúsága révén állandóan tapasztalják, hogy Krisztusban valóra vált Ésaías próféciája:

„És eljő Sionnak a megváltó és azoknak, akik megtérnek — szól az Ur. És én övelök ily szövetséget szerzek: Lelkem, amely rajtad nyugoszik és beszédeim, amelyeket szádba adtam, el nem távoznak szádból és magodnak szájából...“ (Es. 59:20—21.)

Az egyház azoknak a családjá, akik a különböző népek fiai és leányai közül és az egymást váltó nemzedékek sorából az élő Krisztusnak, a Léleknek a hatása alatt állnak és az ígét megélik és továbbadják. Ezekre érvényes Pál apostolnak a római gyülekezethez intézett üzenete: „... akiket eleve ismert, eleve el is rendelte...“ (Róm. 8:29.)

Akiket Isten az ő népének, az ő egyházának a tagjává, a Krisztus fősege alá rendelt, azok tapasztalják ezt. Ma is igen-nel válaszolnak Pál apostol e kérdésére: „... Nem ismeritek-e magatokat, hogy

S az esőnek alig volt ideje lemosni a vért az üresen álló kereszfáról, a szél éppencsak, hogy elhordta a Megváltó, lábainak nyomát a palesztinai homok utáról amikor ezek az átformált emberek megkezdték a történet megörökítését papirusra való leírás által.

És azí gondolod testvérem, hogy mindez csak kitalált mese? Ki tudná-e Te olyan meséket találni? És ha ki is találnád őket, volna-e bátorságod halálba menni értük? Volna-e merszed meghalni egy olyan ügyért amelyik hazugságon alapszik? Meghagynád-e magadat feszíteni fejjel lefelé, mint azt Péterrel tették? Álland-e a bakó elé mint Pál akinek a fejét vették? Lenn-e türelmed megvárni amíg agyonra köveznek mint Istváni? És énekelné-e amikor élve égetnek vagy a vadállatok elé dobnak, mint ahogy ezrek és ezrek tették a korai keresztyének közül?

A bibliai történetek igazak. Jézus Krisztus élt, meghalt és föltámadott. Ezek megdönthetetlen tények.

Vizont, ha ez így van, akkor a Megváltó ma is kell, hogy éljen és kell, hogy közel legyen hozzánk. Nem emlékszel az ígérétre: „Imé én ti veletek vagyok minden napon a világ végezetéig“—hangzik ma is felénk biztató szava.

Ha ezt nehéz elhinni és elképzélni számokra, gondolkozz egy kicsit a Jézus Krisztus feltámadás utáni megjelenéseiről. Elolvassván a János Ev. 20-ik részének 17-ik versét, azt látjuk, hogy Mária Magdaléna, akinek először jelent meg Jézus, meg akarta Őt érinteni és Ő nem engedte meg neki azt. Mit gondolsz, miért nem engedte hogy megérintse Mária M.? Aztán miért voltak a hirtelen megjelenések és a hirtelen eltűnések, amelyeket tanítványok igen szépen elmondanak?

Mindez azért volt, mert Jézus Krisztus rá akarta nevelni a tanítványait és követőit arra, hogy megbizonyosodjanak és elhiggyék az Ő jelenlétét az érzékszerveik segítségével nélkül. Hogy megtanuljanak úgy élni a világban hogy az életük minden percében készen legyenek arra, hogy találkoznak Ő vele és, hogy a szellemileg való állandó jelenlétéről bizonyosak legyenek anélkül, hogy a látási vagy az érzéki érzékszerveiket használnák.

És a tanítványok annyira bizonyosakká váltak erről, hogy minden utca sarkon visszafordultak megnézni, hogy nincs-e mögöttük az Ur s minden pillanatban készenlétben voltak üdvözölni ha esetleg szembe jönne rájuk.

Mi, a huszadik század emberei, az atomkor göröngyös útjait taposunk. A világ ropant változáson ment azóta keresztül, de az emberi szív az nem változott. Az ma is ugyanolyan megterhelt és fájdalokkal telített mint az két-ezer évvel ezelőtt volt.

a Jézus Krisztus bennetek van?“ (II. Kor. 13:5).

Kiváltságos, boldog és sugárzó életű ember az, aki hiszi, hogy ennek az egyháznak az élő tagja, és hogy az is marad.

A „szentek egyezsége“ a Krisztusban hívó lelkeknek az Atyával és a Fiával és egymással való élő közössége. „Amit hallottunk és láttunk (t. i. a Krisztust), hirdettük néktek — írja János apostol-hogy néktek is közösségtel legyen ve-lünk, és pedig a mi közösségünk az Atyával és az ő Fiával a Jézus Krisztussal“ (I. Ján. 1:3).

A „szentek egyezsége“ ezek szerint nem egyéb, mint a hívők alkotta élő egyház. Ennek az élő testnek az egységét hirdeti Pál apostol I. Korinthusi levelében: „... egy Lélek által mi mindnyá, jan egy testté kereszteltettünk meg, akár zsidók, akár görögök, akár szolgák akár szabadosok legyünk is“ (12:3). — „Különbözők vagyunk a kegyelmi ajándékokra nézve, de a Lélek ugyanaz; a szolgálatokban is különbség van, de az Ur ugyanaz; a cselekedetekben is különbség van, de ugyanaz az Isten cselekszi

Sokan közülünk roskadoznak az emigrációs élet terhei és megpróbáltatásai alatt, sokan betegek, tört szívűek és reményt veszítettek, mindannyian olyanok vagyunk akikért az Ur Isten elküldötte egyszülött fiát. Olyanok, akikhez a Megváltónak mindig volt egy kedves szava, egy vigasztaló mosolya és egy gyógyító érintése.

És a Megváltó ma is él. Bárki Hozzá fordulhat és személyesen találkozhat vele. Ő mindenütt ott van és nincsen olyan probléma amelyet meg ne tudna oldani, nincsen olyan szükség. Amelyben ne tudna segíteni. Az Ő kegyelme elegendő minden összetört szívnek és betegségnek a meggyógyításához, minden emberi szomorúság megvigasztalásához.

A hit szeméin keresztül ma is megláthatjuk Őt s a hit kezeivel ma is megérinthetjük palástja szegélyét. Csak hinned kell, csak el kell fogadnod Őt mint az életed Urát és megváltóját s Ő képes átformálni az egész életedet. Ha elfogadod barát kezét, amelyet nyújt feléd, akkor életed egy új és gyönyörű jelentést fog nyerni, akkor az élet soha többé nem lesz olyan mint azelőtt volt mert nem Te fogsz élni többet hanem a Krisztus fog élni Te benned.

..... Ujzélend,

Nemes József.

Köszönöm, Köszönöm, Köszönöm.

Napsugarak zugása, amit hallok,
Számban nevednek jó ize van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, Istenem, Istenem,
Zavart lelkem tegnap mindent bevallott:
Te voltál mindég mindenben minden,
Boldog szimatolásaimban,
Gyöngéd simogatásaimban
S éles, szomorú nézéseimben
Ma köszönöm, hogy Te voltál ott,
Hol éreztem az életemet
S hol dőltek, épültek az oltárok.

Köszönöm az én értem vetett ágyat,
Köszönöm neked az első sírást,
Köszönöm tört szívű édesanyámat,
Fiatalságomat és büneimet,
Köszönöm a kétséget, a hitet,
A csókot és a betegséget.

Köszönöm, hogy nem tartozok senkinek
Másnak csupán Néked, mindenért néked.
Napsugarak zugása, amit hallok,
Számban nevednek jó ize van,
Szent mennydörgést néz a két szemem
Istenem, Istenem, Istenem,
Könnyebb a lelkem, hogy most látván vallott,
Hogy Te voltál élet, bu, csók, öröm,
S hogy Te leszel a halál, köszönöm.

Ady Endre

mindezt mindenki-ben“ (12:4—6).

Ezek szerint az egység a Krisztus egyházának egyenesen fogalmi eleme; azonos a „szentek egyezsége“-vel. Ezt az egységet nem emberi szervezet, nem pápi rend, nem valamely pontifex maximus biztosítja, hanem az élő Krisztus, a Szentlélek Isten.

Káténknak a bünbocsánatról való tanítása ebben az ígében gyökerezik:

„Ugy szeretne Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen öböne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert nem azért küldte Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ Általa“ (Ján. 3:16—17).

Lelkemben Isten Lelke boldog tapasztalatot fakaszt a Krisztus egyszeri áldozata számomra is elég. Mint Isten népének, az egyháznak a tagja, örömmel vállalom a zsoltárróval: „Könyörülök és irgalmas az Ur. Nem büneim szerint cselekszik velem; nagy az ő kegyelme az őt félők iránt“. Boldogan zengem a hívő lelkek közösségének, a Krisztus egyházának a szent kórusában: „Áldjad én lelkem azt Urat és egész bensöm az ő szent nevét“ (103. zsoltár).

Twannban...

Ragyogó napfény verődik vissza a twanni tó tükrekből, ráterül a hegy oldalára, és egybeölel templomot, temetőt, éledő szőlőtövek valóságos erdejét...

Lehet, hogy itt korábban is tavaszodik, már februárban, de most mégis elhatalmasodik rajtam az érzés, hogy Twannban ez az élet képe. Sugaras, tiszta, egyenesvonalú.

Milyen szép elfogódottság ez!

Irtet Károly sírjához jöttünk, aki ilyen volt, és miátha így fogadna most is minket, lelkes örömmel és tiszta szívvel...

*

És milyen szép az is, hogy itt most minden óra beszél, és az is, hogy nagyon nehéz lenne eldönteni, mi mondaná most nekünk mégis a legtöbbet Irtet Károlyról, az ódon kuriától kezdődően az utolsó stációig. Az erőteljes sarkok, mint a hegyből csak az imént kitért, szinte eleven költő talán? Hiszen ez is végakarát. S a néhány szál gyöngéd virág, amit sírjára hoztunk, mintha csak kihangsúlyozná így ennek a rendkívüli embernek kemény akaraterejét, puritán egyenességét, jellemének szilárdságát...

Még ilyen valóságosan soha nem éreztem azt, hogy kövekből is tud a szellem szólni, mint itt, és az Irtet múzeumában, és nemcsak a kőkorszakról, annak emberéről, hanem magáról a gyűjtőről, az ő kutató, rendszerező és rekonstruáló, átszellemítő képességeiről. Évtizedek munkássága kínálja itt magát tanulmányozásra... s mintha itt állna mellettem, és magyarázna mindegyik leletének történetét, és egyszerre megnyitná nekem a twanni tó rejtett kincsese világát... S máris vele tartok, amint kutató útjára indul, motorcsónakján a tó sugárzó hullámain, s ott ragyog a kis hajón hatalmas betűkkel a szó: Magyar!

Milyen keveset mondjuk ma már ezt a szót, egy kicsit rejtetten, takargatva, olykor féltetten is, dacosan is. De őt mindenüvé elkísérte, bátran, förtelenül és büszke örömmel. S olyan jó most ily elfogultnak lennünk, hogy ime mi magyarok az ő legszemélyesebb és nemes szenvedélyeinek is részesei lehetünk...!

*

Az ősi házban, az otthonban vagyunk. Az előcsarnokban mármarosi medve hatalmas bundája borítja a följát. Busa fejét simogatom, olyan szeliden néz rám. Neve is van: Miklós, és a története most nekem a mármarosi hegyekről beszél, ismét olyat, ami oly közös bennünk az Irtet-házzal és az Irtet-gondolattal... Csak simogatom Miklóst és szólni nem tudok, nem tudnám hanggal érinteni, s azt sem, ami most oly döbbenetes erővel nehezedik rám. Restellem is magam. Valahogy mélyre süllyedt bennem az ősi határ vonala, és egy berni kálvinista lelkész házából kell magammal vinnem a Mementót... Nehezen válok meg Miklóstól, amit most tőle kaptam, azt hiszem: hűség... és nagy erő ez, túlnő az életünkön is...

De máris itt a másik, nagy meglepetésem: az íróasztalán. Itt van előttem a magyar zászló, kicsiny árbocon: a piros, fehér, zöld. Vagy tíz éve nem láttam, és biztosan nem ily frissen és szabadon. Nem, nem szabad megérinteni, helyéből kimozdítani. Gondos kezek itt mindent ereklyés érintetlenségben tartottak meg... Talán megéreztem ismét valamit az Irtet Károly szelleméből, az ő kiszélesedett, magyarsággal-gazdagodott világából, amelynek középpontjába állította a mi színeinket, a zászlót, és most érzem, egy kicsit most mindegy, hogy hol van... de van...!

*

Most érzem azt is, nem véletlen, hogy Irtet Károly oly csöndesen és váratlanul távozott el. Talán azért is, hogy minden így maradjon, mindene, ami mindene volt. Hogy megérezzük mi is, hogy mindennek így kellene maradnia... szelleme töretlenségében, kegyeleti tisztaságban. Hogy megérezhessék ezután is: rabok és hontalanok, kiszolgáltatottak szava, imája ellen tiltakozók, hogy az olcsó sikerek reményeivel szemben mindenkor ott lesz az Irtet-gondolat, amely a szabad református Svájcnak hitbéli, és nemzetiségi szabadságából sarjadott...!

*

És ott a falon az arckép, jelképnek is. Az élőknek arca a nagy halott dolgozószobájában: a magyar református püspöké. Irtet Károly magyarság-élményének legszemélyesebb, leggazdagabb és legmélyebb forrása is. Milyen csodálatosan szép ez, hogy itt és most és ilyen gondolatok közt láthatjuk ezt a képet. Az elhunyt szelleme idézi nekünk az élő, a Krisztusban névtelenné vált magyar kálvinista Igehirdetőt. Hiába keresném magamban a legpompázatosabb szót, a valóság markol itt a lélekbe. Nincs más fogódzó, csak Krisztus maga, aki Kezébe fogta már a szívét, és éltető békeesség árad belőle Istennel, Aki egyedül a dicsőség, a Krisztusban szenvedő is, a megnémított püspöké is, aki talán éppen így és most mondja nekem a legmélyebb gondolatokat, a legéltetőbbeket is, a maga kálvini következettségében, teljes dekorátlanságában, e világ fölé emeltetésében. Mintha ezt a páli szót mondaná: élek többé nem én, de él bennem a Krisztus...!

*

De rám mered az ijesztő kérdés, kire is gondolok mostan, miért is nem tudok a halálra gondolni, miért is vagyok ilyen önző, ilyen földhözragadt? Irtet Károlyról szólnék, aki egy éve, hogy hirtelen elhunyt, s díszíteném a sírját, áhítatos csöndben járnám a házat, élném egy kicsit szellemét... és mégis, és folyton végül is csak magunkról beszélnek... De talán megnyugtató, hogy azért van ez így, mert szellemének részesei vagyunk, szeb-bik magunkat látta Ő magának, s ha Róla szótunk, magunkról is szólnunk kell és, arról is, amilyenné lennünk kell vagy kellene...! Érzem, hogy ez lenne a Hozzá méltó köszönetünk is...

Isten szeme keresett.

Fritz Philippi.

Az óriási fenyvesek

De mit keres Isten szeme?

mögül egy nagy szem kihajolt
ragyogva. És valamit keresett.

A lombtető és a fatő
rámered, mert érzi, ő.

Azt mondják: Most feljött a hold
a hegy fölé.

Ragyog a fenyves és a bükk,
nyájas tűz árad mindenütt.

De a komor lomb megrezdül:

Talán az erdőt keresi?...
Elhagyjuk az erdőt s a szent szem
Rámnéz, hogy engemet kövessen!

Nem, ez nem a hold-

De az Isten szeme!

A fénye szinte égetett:
Téged kereslek, tégedet-
Fiam!

És beleborzong

Ag és levél.

(Kosztolányi fordítása)

A Református Világszövetség magyar emlékei egy régi genfi jegyzőkönyvben

A Magyarországi Református Egyház 1909.-ben lépett a Református világszövetség rendes tagjai sorába. Két évre rá számos angol, skót, ír, és svájci református kiküldött érkezett Magyarországra. Genfet többek között Claparède Sándor, a magyar református körökben ma is jólismert magyarbarát képviselte. Claparède Sándor 1911. november 7.-én a genfi református egyház konzisztóriumának beszámolt magyarországi utjáról. E beszámolót a konzisztórium nyomtatott jegyzőkönyve megörökítette. Tekintettel a Református Világszövetségnek Princetomban ezévből rendezendő XVII. közgyűlésére, e beszámoló most különös jelentőséget kap. A megfelelő jegyzőkönyvi részt az alábbiakban kivonatossan adjuk olvasóink elé:

Claparède Sándor jelentése magyarországi látogatásáról a Genfi Nemzeti Protestáns Egyház konzisztóriumának 1911. november 7.-i ülésén.

Az 1876.-ban alakult Prezbiteri Világszövetségnek az a célja, hogy a prezbiteri alapon nyugvó református egyházak közt erkölcsi kapcsolatot létesítsen és ezáltal pótolja a külső együvértartozás hiányát. Egyesíti a belső szervezet tekintetében egymástól elütő egyházakat, de mégis csak azokat fogadja kebelébe, amelyek tisztán hitvallásos tantételeket vallanak. A szövetséghez tartozó egyházak sok országot képviselnek; többek között Oroszországot, Görögországot, Spanyolországot, Braziliát is. Az angolszász prezbiteri egyházai képezik a szövetség magvát.

A magyar református egyház, melyet több mint harminc éven át csupán udvariassági kötelek fűztek a szövetséghez, 1909.-ben valóságos tagjává lett és így a két és félmillió lelket számláló magyar reformátusokkal együtt ma a szövetség százmillió reformátust egyesít világszerte.

Ez az újabb belépés indokolta azt, hogy a szövetség tekintélyes küldöttséget menesztett az elmúlt szeptember hónapban Magyarországra, hogy ott a helyszínen tanulmányozzák a magyar református egyház intézményeit és szorosabban fűzzék a köteleket a magyar lelkész karral és az egyház főbb embereivel.

A magyar kormány külön kocsit bocsátott a delegátusok rendelkezésére. A delegátusok megtekintették Magyarországnak protestáns szempontból érdekesebbnél érdekesebb vidékeit, majd Budapestre mentek a Prezbiteri Szövetség szeptember 20-21-1 üléseire.

A jubileum alkalmával (nyilván a Kálvin 400 éves születési évfordulóját ünneplő 1909 évi genfi jubileumról van szó.) Genf és Magyarország között létrejött szorosabb baráti viszonyok köszönhető, hogy a magyar rendezőbizottság két genfit is meghívott: Choisy Jenő tanárt és engem. — Mi szeptember 10.-én reggel csatlakoztunk a kiküldöttekhez Darányi Ignác birtokán, nem messze Komárom városától... Darányi a két genfi vendéget különösen kiváló szívéllyel fogadta ki... A brit kiküldötteket gőzhajó hozta Komáromból, ahol az Antal püspök által rendezett istentiszteleten vettek részt. A partraszállás festői volt és a találkozás megható. A delegátusokat a püspök kísérte a református egyház jelesével együtt. A nagy folyó partján, hatalmas fák lombjai alatt szolgálták fel a pompás ebédet. Étkezés után angolnyelvű istentiszteletet tartottunk. A delegációban több kiváló és népszerű szónok volt, akik az evangéliumi igazságokat megragadó egyszerűséggel tudták közölni. Ezek az egyházi beszédek újszerűen hatottak a magyar hallgatókra...

Mellözöm azt a két szép napot, amelyet a Kárpátok tiszta légkörében töltöttünk. Azután az alföldre szállottunk alá. Először is a hegy lábánál ériferülő tájakra, Sárospatakra és Szatmárra, azután Debrecenre, a kálvinista Rómába mentünk, mely a nagy magyar Alföld szívében fekszik. Sorra látogattuk a templomokat, akadémiákat, iskolákat, könyvtárakat, ebédlostermeket, históriai nevezetességű helyeket. Mindenütt nagyszerű fogadtatás, helyi színezet. Ma nem is gondolhatok azok méltó ecsetelésére. Gazdag megfigye-

léseket tehetünk jobban megismerhettük azt a református népet, azt az erősen szervezett egyházat, amely már a genfi jubileum alkalmával is oly rokonszenvesnek mutatkozott előttünk és amelyet azóta már Doumergue (Kálvin híres életrajzírója.) és Fulliquet tanárok is meglátogattak. Megújítottuk, szorosabban fűztük a köteleket sok egyházi és világi férfival. Ezt a viszonyt — nézetem szerint — folyton ápolnunk kell.

Ujabb utunk Kolozsvárra vitt, mely egyetemével az erdélyi hegyes vidék szellemi központja. Majd Budapestre érkezünk, a szép fővárosba, konferenciánk színhelyére.

A konferenciát a Kálvin-téri templomban tartott magyar ünnepi istentisztelet nyitotta meg, majd négy ülésben folyt le. Az előadások felváltva angol és magyar szónokok ajkáról hangzottak el, nagyon tartalmasak voltak, de nem követte őket vita. Az üléseket a Nemzeti Múzeum nagytermében tartottuk népes közönség jelenlétében.

Az előadások egyik főérdeme az, hogy a két egyház képviselői közelebbről megismerték egymást. Ez az ismerkedés kiinduló pontja lesz a további baráti viszony fűzésének. Egyes kiküldöttek már az üléseken kilátásba helyezték, hogy Irország, Kanada és Anglia módját ejtik annak, hogy teológiai tanintézetekben újabb helyeket biztosítsanak a magyar növendékek számára.

Meghatok voltak a bucsubeszédék. Dr. Mathews, a Világszövetség ösz főtitkára köszönetet mondott a küldöttek fényes fogadtatásáért, mert — mint mondá — hivatalos hatóságok a világ egy országában se fogadnának vallásos társaságot olyan kitüntetően, mint Magyarországon a kormány és a városok. Dr. Mathews biztosította a magyar reformátusokat afelől, hogy ő és társai a látottak és hallottak után odahaza, az angolnyelvű országokban, hűséges barátai és támogatói lesznek a magyar protestantizmusnak. Antal Gábor püspök hálás szavakkal válaszolt...

Altalános benyomásom gyanánt elmondhatom, hogy csodáljuk ezt a magyar egyházat, mely fenn tudta magát tartani a végtelen mostoha viszonyok közepette és ki bírta vívni hatalmas ellenfeleinek tiszteletét is. Meggyőződöttünk róla, hogy az egyház tagjai, bármily osztályhoz tartozzanak is, mennyire ragaszkodnak hozzá...

Szerencsések voltunk felismerni a magyar népben a latin faj egyes vonásait: az eleveniséget, a kecsességet, az előkelőséget, mely talán nem olyan könnyed, de mindenesetre tiszta és nemes...

Az egyház 1867 óta megerősítette helyzetét és tökéletesítette szervezetét. Ez a munkája annyira elfoglalta, hogy nem maradt ideje a külföldi testvérekkel való összeköttetés ápolására. Ezt a mulasztását ma már beismeri. Az egyháznak nehéz a feladata: a kétezer gyülekezeten kívül fel kell tartania a református felekezeti iskolákat — 1860 elemi iskolát és mintegy 50 közép — és felsőbb iskolát továbbá gondoskodni kell ezen iskolák tanítóinak és tanárainak kiképzéséről. Kiadását maga nem fedezheti, hanem államsegélyre szorul, mely évenként több millióra rug. A pénzügyi kérdések súlyához még más gondok is járulnak.

Több helyen tapasztaltuk hitsorsosainknak afeletti örömet, hogy jövendő lelkészeik ezután könnyebben végezhetik külföldön tanulmányaikat, különösen a franciayelvű országokban. Ez egyike a legjobb eszközöknek, melyek szorosabban fűzhetik viszonyunkat Magyarországgal.

Ideje, hogy végére érjek jelentésemnek, melyet nem tehetek meg anélkül, hogy hálás köszönetet ne mondanék az utazást rendező magyar bizottságnak, főképen pedig Antal Gábor püspöknek, amiért meghívott bennünket és oly kedvesen, szeretetreméltóan fogadta a genfi egyház két hivatalos kiküldöttét és ritka élvezetek szerzésére nyújtott nekik alkalmat...

Felhívás az európai ifjúsághoz.

(Részletek Henri Brugmans Professornak, a Bruges-ben lévő Európa-kollégium rektorának a kollégium ifjúságához intézett beszédéből.)

... A mai ifjúságot szkepticizmusra hajló kritikai szellem jellemzi. Aggasztó, hogy ez a kritikai szellem csak ritkán eredményez tettekkészséget, mert az európai életet vagy a mai ifju nemzedék tölti meg erővel, vagy senki; ez utóbbi esetben megszűnik európai élet lenni.

A nemzetközi élet egyik legtekintélyesebb személyisége a minap csalódva nyilatkozott a mai európai ifjúságról. En szeretném remélni, hogy ifjúságunk látszólagos szkepticizmusa nem önmegadás, lemondás, hanem csupán gátlásnak az eredménye. Véleményem szerint a mai ifjúság nem koravénekből áll, amint egyesek gondolják, hanem inkább ahhoz a motoroshoz hasonlít, aki teljes gázzal szeretne indulni, de nem tudja kioldani a féket. Ugy vélem, hogy ifjúságunknak nem ösztökélésre, hanem belső felszabadulásra van szüksége.

Felmerül a kérdés, hogy Európának miért nincs áldozatrakés, lelkes ifjúsága.

Az egyik felfejevés szerint azért, mert világunk tele van igazságtalansággal, képmutatással. Ezt a világot az ifjúság keserűen, szinte megvetéssel szemléli s nem hisz a társadalom megújulásában. Nem tud mit kezdeni a reá háramló szellemi örökséggel, nem vágyik küzdelemre, mert vagy csak naivan, vagy pedig színelten személtelnyva, tehát képmutatással tudja csak elfogadni azt a miliót, amelybe született, illetve belenőtt. — Az adott körülmények szülte kedvetlenség elfojtja alkotásvágyát és egy bizonyos tehetetlenségi érzés vagy önmegadáshoz, vagy oportunizmushoz vezet. Az ifjúság, a rászédett idealista módján, önmagára hajlik vissza, megelégszik egy bizonyos foglalkozásbeli képzettséggel, rutinnal, és az idegenesség légkörében éli életét.

Ha ez a diagnózis helyes, akkor Európa szinte veszített ügy, mert a katasztrófák nem kímélik a rezignáltakat, vagyis azokat, akik megadják magukat sorsuknak.

Meggyőződésem ezzel szemben, hogy az európai ifjúság, bár szunnyadó, de tekintélyes erők birtokában van s hogy — ezektől az erőktől hajtva — reagálni képes.

Igen, erről van szó, a reagálásról, a megmozdulásról, amit ellen-totalitarizmusnak szeretek nevezni. Ifjúságunknak újra fel kell fedeznie a szabadságot és emberi méltóságot. Ilyen értelemben vár rá az újjáalkotó nemzedék szerepe.

Ifjaink a következőket szíveleljék meg: Először is; ne gondoljanak tulsokat önmagukra.

A görög szofisták azt mondták, hogy mindennek mértéke az ember, de ez korántsem jelenti, hogy mint egyének, a világ közepé volnánk. Ne legyünk énünknek a foglya. Sajátos tapasztalati tény, hogy a kimagasló

személyiségek önmagukkal szemben szigorúak voltak, illetve mintegy megfélemedtek önmaguk fontosságáról.

Másodszor: érezzék meg ifjaink, hogy az embertárs, a felebarát, sem nem bizalmatlanságot kihívó ellenfél, sem nem tévedéseibe magával ragadó tébolyult. Embertársunk olyan, mint sajátmagunk: jószándéku, de komplexumokba bonyolódott ember. Megértésre, segítségre, bizalomra, szeretetre van szüksége, épen úgy, mint jómagunknak. Ha mi nem vagyunk alávalók, milyen jögon tartanók embertársunkat annak (hacsak meg nem győződünk róla)? — Embernek lenni nem cinikus, hanem értelmes, és szeretetkész magatartást jelent. Ebbe kell belenőni.

Harmadszor: szívelelje meg ifjúságunk, hogy az ember tevékeny életre, munkára hivatott el. Munkája teszi értékessé s e munka jobb végzésére kell mind főkéletesebbé válnia Isten kezében, akit egyesek (nem tudom miért), szívesebben hívnak Történelemnek, vagy Sorsnak. — A munka nem megszüntendő szenvedés és nem is éniük építésére kínálkozó alkalom, hanem annak a teremtő akaratnak a kifejezője, hogy formáljuk és uraljuk a természetet. Jól jegyezzük meg azonban, hogy a jó munkához teljes életrekinre szükségünk van. Elemző, kritikai szellemünk arra való, hogy akaratunkat irányítsa és nem arra, hogy megkösse azt. A pusztán csak kritizáló, elemző emberi élet terméketlen. Egy neves szociológus szerint az már a hanyatlás jele, ha az ember csak elemez, kritizál anélkül, hogy cselekedne is...

A társadalom főként az eredményeket méltányolja és joggal. De mi az emberhez méltó eredmény, a hozzá méltó siker?

Igy válaszolok: Ha emberi lelkekre és intézményekre hatni tudunk és ha hatásunk felszabadulást, harmóniát eredményez. Emberhez méltatlan az a siker, amit az emberi szolidaritás, a testvériség rovására aratnánk, vagy amit sokan így aratnak.

Kérdés, hogy Európa ifjúsága a mai bonyolult életben miképpen érhet el hitelesen emberi eredményeket.

Ugy, hogy világos fejlel mérlegeli a lehetőségeket, majd bátran utat választ. A két lapra való játék nem becsületes és rendszert ki sem fizetődik. — Az élet ritkán kínál sima, ugynevezett ideális megoldásokat, de ha valaki határozottan választott és következetes marad, akkor a nehézségekkel is jól fog tudni birkózni. A történelem nagyjai mind így cselekedtek. Döntöttek és döntésükhöz hívek maradtak. Ez a hűség termi az eredményt.

Konkrét helyzetünkben arról van szó, hogy ifjúságunk világosan döntsön Európa, a szabadság és a szabad szövetkezés gondolata mellett s döntésének hűséggel szerezzen érvényt. Ne hallgasson azokra, akik e döntést vitássa teszik anélkül, hogy jobb megoldást javasolnának. Európa ifjúságá legyen határozott. Minden nagy bün határozatlansággal kezdődik.

jelentette már részvételét.

A kiküldöttek nagy része a princetoni konferencia után Evanstonba megy, hogy ott részt vegyenek az Egyetemes Egyháztanács második közgyűlésén.

A Princetoni világtalálkozó főtárgya a következő lesz: „A református egyházak tanúsága (szógalata, igehirdetése. Szerk.) ma.“ A princetoni delegátusok alapjában véve azt fogják megvizsgálni, hogy a református egyházak mai magatartása hűnek bizonyul-e az Igéhez. — A közgyűlés ezzel a főtémával a következő 5 részletkérdésben foglalkozik:

1. A református egyházak és az ökumenikus mozgalom.

A református egyházak már tevékenyen részt vesznek ebben a mozgalomban; kell azonban, hogy épen erre való tekintettel vizsgálat tárgyává tegyék néhány álláspontjukat. Más hitvallásokhoz való viszonyuk és az egyház-szövetségek problémája ugyancsak komoly vizsgálatot követel.

2. Az egyház hatása a világra.

Világunkban a keresztyének csekély kisebbséget képeznek. Épen ezért szük-

Európa ifjúsága ma valamilyen egyetemes kételkedés és a mindent elrendezés vágya között ingadozik. A magasság és mélység, a lelkes munkavágy és a nihilizmus között tántorog; nincs egyensulya. A jelenségekben vagy abszolút jót, vagy abszolút rosszat észlel, pedig abszolút csak a természetfölötti világban van. Az ember a relatívna a világába tartozik, de itt a földön ez az ember a legértékesebb. Ifjúságunknak fel kell vennie a küzdelmet azokkal, akik ez utóbbi tértelt kétségbe vonják...

Az emberiség történetét nem automatikus fejlődés, hanem sokszor inkább a hanyatlás, bomlás jellemzi. Az emberiség hősök, próféták nélkül dzsungellé válik, úgy mint ahogy egy gondozatlan kert hamarosan giz-gazos bozóttá lesz. A történelem kisebb-nagyobb csodák sorozatából áll. Egyidejűen emlékünke kell azonban vésnünk azt a tény, hogy minden ember lehet próféta, vagy hős.

Igazságtalan, gyáva és olykor mocskos világunkban az embernek hivatására kell ébrednie és ez a probléma gyökere. Ha ez megtörténik, az már csaknem győzelem, mert a hivatástudat úgy repes bennünk, mint a magzat az anyaméhben. Nem tud meg nem születni, vagyis tettekké, magatartássá válni. Fontos azonban, hogy a hivatástudat helyesen jöjjön világra. Ezt szolgálja az ifjúság helyes szellemi felkészülése...

Végezetül igen lényeges, hogy ifjúságunk ne értse félre a szövetkezés gondolatát. A szövetkezés nem azt jelenti, hogy a felelősséget másokra hársítuk s hogy a csodát a másik embertől várjuk. Nem. Elejétől mindenki maga felel, a csodát pedig mindenkinek magának kell véghezvinnie...

Már több mint féleve, hogy elhangzott Brugmans professzornak az a beszéde, amelyből itt szabad fordításban részletet közöltünk. Keresztyén inspirációja és nem csökkenő időszerűsége miatt tettük. — A beszéd azért is lapunkba kiváncsított, mert azt a nevezett professzor közelebről a hazájukból kisorult ifjakhoz intézte, akik az új, szabad Európa szellemi építésére készülnek. Ennyiben is kell tehát, hogy az elhangzott gondolatok magyar ifjúságunkat is érdekeljék.

A beszéd feltölt aggodalomból született. E sorok írója szerint bár nem kizárólag, de legfőképpen abból az aggodalomból, hogy az egzisztencialista életfelfogásnak egy bizonyos bomlasztó fajtája mindjobbban hatalmába ejti Európa intellektüel fiatalágát. — Filozófiai fejtegetésekbe nem bocsátkozom. Az említett bomlasztó egzisztencializmus azonban filozofálás nélkül is szinte ragályos és épen ezért bennünket is érdekel:

Röviden összefoglalva: az egzisztencializmus fenti fajtája tagadja, hogy az embernek valamely eleve akart ideális ember képére valamely lényegre, esszenciára) kellene formálódnia. Ezzel szemben azt állítja, hogy az emberi élet szabad, tetszészerinti cselekvések sora (lét, egzisztencia). Tanítja továbbá, hogy az ember a történelem kovácsa anél-

kül, hogy történelmet-formáló vállalkozáért természetfölötti felelősséggel tartoznak.

Ennek az egzisztencialista tanításnak egyik legismertebb szerzője és művelője az ismert-nevű francia író, Sartre. Egy újságíró kérdésére egyszer így válaszolt: „Tagadom, hogy a lényeg megelőzné a létet (az esszencia az egzisztenciát). Nem hiszem, hogy az ember egy eleve gondolt ember-eszme szerint fejlődne. Egyszerűen növekszik, alakul, ennyi az egész. Küzdése, szenvedése közben önmagát alakítja s erre a folyamatra a halál pontot tesz. Hogy mi AZ EMBER, vagy AZ EMBERISÉG, az nyitott kérdés marad.“

A hamispróféciának is beillő egzisztencializmus hálójába került ember vagy a nihilizmus korlátatlanságába veti magát „minden kötöttség onkény!“ jelszóval, vagy pedig megretten a saját szabadságától és valamilyen fajtájú tekintélyuralom szolgálatába kínálkozik, annak „biztonságában“ keres menedéket.

Az egzisztencializmus életfelfogásába, illetve az itt vázolt helyzetekbe nemcsak a párisi szalónok csábitják, hanem a vegetálászerű életkörülmények is beleszoríthatják az embert.

Külön könyveket írtak arról, hogy a tudatos, vagy öntudatlan egzisztenciális létezés-lélet és annak lélektani járuléka, a pusztaléletért (egzisztenciáért) való aggodás, hogy nyomja já bélyegét Európa politikai, szellemi, de még gazdasági életére is. Arról is lehetne írni, hogy ez az létezés-lélet milyen gyümölcsöt terem az élet országutjáról leszorított menekültek nagy részének a táborában.

Magyar fiatalságunkat arra kérjük, ne hagyják magukat. Álljanak ellen a szellemi ingoványok megejtő délibábainak és ne adják meg magukat a mostoha életkörülmények kísértéseinek. Az újjáépítendő Európán belül nagyrészt magatartásukon múlik népünk jövőndő szerepe.

Van keresztyén egzisztencializmus is. Tömmören ezzel az igével fejezhető ki: Isten országában tibenetek van. Ez Sartre-val ellentétben azt jelenti, hogy a világon uralkodó személyes Isten az Ő képére teremtett ember által kívánja eleve elgondolt tervét megvalósítani. (A lényeg, az esszencia kíván megvalósulni a létben, az egzisztenciában.) — Egzisztenciális igazság ez, mert e-szerint is az ember a történelem kovácsa, de egyúttal a Kijelentésben gyökerező igazság is, mert a L é l e k n e k e n g e d e l m e s k e d ő e m b e r r ö l v a n s z ó. — Ez az ember, ez az ifjúság tudja megújítani Európát és reménységünkben ez a magyar ifjúság tudja minden vonatkozásban szabadá tenni népet.

Ezzel lezártuk Keresztyén Politika rovatunknak hat cikkből álló első fejezetét. Olvasóink érdeklődésére számítva legközelebb új fejezetet nyitunk és a keresztyén közösségi élet teendőivel (politikájával) fogunk foglalkozni.

K. L.

A Református Világszövetség közgyűlése

Már hírt adtunk olvasóinknak arról, hogy a most következő nyáron nemcsak az Egyetemes Egyháztanács (Ökuménikus Tanács), hanem a Református Egyházak Világszövetsége is közgyűlést tart az Amerikai Egyesült Államokban. Erről a nagyjelentőségi református világtalálkozóról a Világszövetség genfi főtárgyaló hivatala a következő tájékoztatót bocsátotta a sajtó rendelkezésére:

A Református Világszövetség e nyáron, július 27 és augusztus 5. között tartja meg tizenhetedik közgyűlését a New Jersey állambeli Princetonban, és pedig az ottani híres református teológián.

A Világszövetség, amely ma a 40—45 milliónyi református keresztyénség nagy többségét képviseli, 1875-ben alakult meg. Az elmúlt 79 év alatt jelentős mértékben fejlődött és ma 45 tag egyháza van. Az öt világrészben különböző népfajok között élő református egyházak mintegy 400 delegátust küldenek Princetonba. Keleteurópa (nyilván a vasfüggönyön túli Európát kivéll érteni rajta. Szerk.) négy református egyháza is be-

séges, hogy a református egyházak foglalkozzanak az evangelizációnak és a misszióknak a problémájával. Azt sem nézhetik egyházaink közömbös szemmel, hogy az ifjúság nevelése mind jobban szekularizálódik. (A vallás irányában közömbössé válik. Szerk.) Ugyancsak e második részletkérdésnek a keretében fogják az egyházi kiküldöttek megvizsgálni, hogy a keresztyén hit napjainkban miképpen tudná áthatni a szellemi és művészeti életet.

3. Különböző szolgálatok az egyházban.

Mindenütt érzik már egyházaink, hogy a lelkeszi szolgálat nem tud minden szükségletnek eleget tenni, épen ezért a delegátusok az ige fényénél újra megvizsgálják Princetonban a különböző szolgálatok lehetőségét. E pontnál külön foglalkoznak a nőknek az egyházban betöltendő szerepével.

4. Az egyház szabadsága és felelőssége az állammal és a társadalommal szemben.

Ma, amikor a föld számos területén rendkívül zaklatott az egyháznak a tár-

sadalommal való kapcsolata, igen fontos, hogy egyházaink e vonatkozásban is újra az Igéhez forduljanak.

5. Az egyház belső életének mind személyes, mind pedig közösségi értelemben való megújulása.

Vajon nem ez-e a leglényegesebb probléma, amelytől az összes többinek a végleges megoldása függ?

A konferencia tárgysorozatának egyéb pontjai közül különösen figyelmet érdemel a világszövetség alkotmányának felülvizsgálata. Az alkotmány még 1875-ben készült, fontos tehát, hogy azt a világszövetség a változott idők követelményeinek megfelelően módosítsa.

A hivatalos programon felül a közgyűlésnek nyilván az lesz az egyik leghasznosabb eredménye, hogy ott a világ minden tájáról egybeseregő egyházi delegátusok személyes kapcsolatokat teremthetnek egymással. Említésreméltó továbbá, hogy a közgyűlés mellett, július 29-től 31-ig, a Nemzetközi Nőszövetség is konferenciázik. Ez a szövetség a világ református asszonyait képviseli.

A református Világszövetség fentközölt gazdag programját azzal a kéréssel adjuk olvasóink elé, hogy a szétszórta magyarok is imádkozzanak a nagyjelentőségű nemzetközi találkozó sikeréért.

A Református Világszövetség végrehajtóbizottságának 1951 évi bázei határozata szerint a Világszövetség „a nyugaton élő magyar reformátusok” egy képviselőjét is meghívja ülésére. Ez azt jelenti, hogy a Szétszórtságban élő Magyar Reformátusok Egyháza, ha nem is mint a Világszövetség tagegyháza, de mint résztvevő mégis jelen lehet a közgyűlésen. Kívánatos volna azonban, hogy a szétszórtságban élő magyar reformátusok ne csak egy képviselőjük útján, hanem közvetlen érdeklődésükkel is foglalkozzanak a Princetoni találkozóval.

A földi egyház képe csak gyarló visszfénye Isten mennyei egyházának. Általános értelemben vett földi társadalmunk pedig manapság nemhogy távol áll Isten országának társadalmától, hanem szembe helyezkedik vele. Amikor tehát a Princetoni világgyűlés az egyház aktuális üzenetének és szolgálatának a problémáját kívánja megvizsgálni, lényegében valószínűleg azokkal a változásokkal foglalkozni, amik elengedhetetlenül szükségesek Isten akaratának jobb megéltetéséhez, és ennek lehetővé tételéhez. Ezeknek a változásoknak a reményével gondoljunk imádságunkban is a Princetoni nagy találkozóra. Nehogy megfélemezünk azonban arról, hogy változásokat remélő várakozásunk csak akkor istenes várakozás, ha a magunk megváltozását, a magunk újjászületését nem akarjuk kikerülni.

Hanvai Hajnal:

VIRÁGOK.

(Kisjókai Erzsébet - (Hollandia) író-társnőnek ajánlom szeretettel.)

„Télikertet” rendeztem be magamnak. Pompásan hangzik, ugye? Nos megmondom rögtön a valót, az egyik ablakom — melyet nem használunk szellőztetésre — alakult át „télikertté”. Őt cserép virág a lakója s mindennap elbeszélgetünk egy keveset egymással. A névnapomra kapott Azaleát nem nagyon szeretem, — ő sem engem. Szépsége részemre hideg, személytelen, üres és megközelíthetetlennek tűnik. Nem is virít sokáig nálam, bimbói megsárgulnak csak egy pár zöld, friss levélke szemtelenkedik elő. Mellette egy másik ajándék-virág, melynek nevét nem tudom, de hosszú, örökzöld, sálszerű levelei kedves nyugalommal néznek rám. A törpe Begonia pedig fáradhatatlan bontogatja piros virágocskáit és ez az igyekezet, az a természetes mindig-virágzás az onfeláldozó szeretetet juttatja eszembe: fáradhatatlanul igyekezik szebbé tenni mások életét. Még a „szorgalmas Lisi” is lemaradt most a téli hónapokban s csak zöld levelei jelzik, hogy él. De mert nem szorgalmaskodik most virágaival, elneveztem őt „Iusta Lisi”-nek. Egy-két héten belül majd felbred s megint vidáman fogja villogtatni piros csillagocskáit. De télikertem gyöngye és csodája egy Cyclámen cserép. Augusztusi születésnapomra kaptam férjemtől. Teli volt akkor nyíló virággal és rengeteg bimbóval. Aztán egy ideig úgy nézett ki, hogy elfáradt s nem nyit több bimbót — a félig nyílt bimbók lekonyultak, elrothadtak — de most januárban feléledt újra s zöld levelei között ott ragyog, mint valami csoda: egy mese-szép, vérvörös, kinyíló virág! S alatta két bimbó érik viruláshoz! — Minden reggel, mikor felkelek és széthúzom a függönyt, úgy üdvözlöm e virágokat, mint a természet különleges ajándékait részemre. Mert azok ököknekem. —

Es most, hogy bemutattam télikertem lakóit, visszanyulok pár hónappal a múltba, hogy elmeséljek róluk valamit.

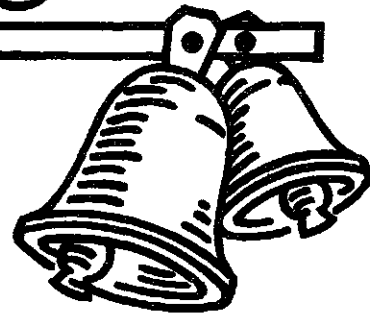
Szabadságra utaztunk szeptember végén. Bejárónóm is elutazott s így az én virágaim locsolását a szomszédasszonyra kellett bízni. Locsolta is őket szorgalmasan a jó bajornéni — mint ahogyan azt a falon lefolyt víz nyomából is megállapíthattam — csak elfelejtette a cserepeket „forgatni”. Így történt aztán, hogy az én virágaim mind elferdültek

Szerkeszti:
Dr. Zayzon Sándor

HARANGSZÓ

A nagypénteki keresztt alatti. Máté ev. 27. 31—35—45—50.

Máté ev. 28, 1—6, 13—15.

Másként tekint rád minden ember és mást lát benned aszerint, hogy igazán hívő lélek-e vagy sem.

Egyiknek egy immáron megszokott művészi vagy kevésbé művészi alkotás vagy, a másiknak egy kinszenvedésre emlékeztető, más megint a Megváltó értünk való szenvedésére gondol. Az igazhívőre mennyei dicsőséges fényvel ragyog vissza a megváltottság és feltámadás hite, amely által megszabadított a szolgaság lelkétől a rémületre és elnyerte a fiúság lelkét, hogy reménnyel és örömujjongással kiálthasson fel: Atyám! Ugyanígy van ez a Szentírás olvasásakor is. Aki csak a betűket és a történeti leírást olvassa, annak azt mondja az evangélium, megszületett valaki, aki megjelenésében ember, mégis csodálatosan le tud győzni minden kísértést és olyan ártatlan tud maradni, hogy még az öt hóhérok kezére ado Pilátusnak is meg kell állapítani, hogy büntelen.

Mit mond annak, aki a lelkét olvassa a leirtaknak?

Megszületett az, akinek jövetelét évszázadokkal előre megjosolták, akit évszázadok ota vár az emberi nem. Emberi testet hord, de teljesen mentes a tagjaiban irt törvénytől, mindenben Isten törvényei szerint él, Isten akaratának cselekvője. Erről az utrol nem tudja letéríteni még az a tudat sem, hogy mindezért a legnagyobb megaláztatást és a legkínosabb halált kell elszenvednie ártatlanul, mert mind ez a küldetéséhez tartozik.

Megszületett valaki, aki szintén husból és vérből való ember, mégis csak szeretni tud és a kinkereszten is a megalázóiért és kinzóiért imádkozik.

Ki születethetett meg? Az Istenember, akit Pál apostol a második Ádámnak nevez. Az első, az emberádám büntelenségben, igazságban és boldogságban teremtett, mégis győznie felette a kísértő és a tagjaiban irt törvények, istentől elszakadt bűnös, gyarló, halando emberré lesz és ezt az állapotot örökíti át utodaira is. A második Ádám eredendő büntől terhelt testben van öltöztetve, mégis csak a lélek törvényei, a földfeletti törvényszerűség szerint él, tiszta ártatlan marad. Az emberi testet csak külső megjelenési formaként viselő Istenádám, Isten egy szülött fia, aki egy az Atyával.

Gondolkozz el felette, van-e gyarló ember, aki el tudná utasítani magát a kísértő által felajánlott földi gyönyört, gazdagságot és hatalmat, hogy helyette az Isten iránti szeretetből fakado engedelmességgel és önkaratból a kinszenvedést és a kereszthalált válassza másoknak a büntől és haláltól való megváltásáért. Van-e gyarló ember, aki annak tudatában, hogy két nap mulva keresztre feszítetik a menekülést ajánlonak ezt felelje: Távozz tőlem Sátán, bántásomra vagy nekem, mert nem gondolsz az Isten dolgaira, hanem az emberi dolgokra.

Igen az első Ádám bűnei miatt a szolgaság lelkét kapta és örökítette utodaira

a rettegésre, a második az Istenádám a fiúság lelkét hozta vissza a földre és örökítette át minden benne igazán hívőre, minden igazán őt követőre mikor ezt mondja: Es én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, önekik adtam át, hogy egyek legyenek, amiképen mi egyek vagyunk... hogy megismerje a világ, hogy te küldtél engem és szereted őket, amiként engem szerettél.

Igen, született egy gyermek Názarethben, de nem olyan mint a föbbi száz vagy ezer, hanem egyedül való, mert Isten öltött benne testet, hogy általa kijelentse az emberiséget megváltani és boldogítani kíváno szerető akaratát. Meg kellett menekülnie csodálatos módon a herodesi vérfürdőből, mert másként nem tudta volna betölteni küldetését és a bűnös emberi szándék meg tudta volna akadályozni Isten akaratának beteljesülését.

Le tudta győzni mindig és mindenkor a kísértőt, mert a test nem jelentett reá nézve mást, mint a földi étellel és az emberekkel való kapcsolatot, hogy élete példájával megmutathassa az igaz utat az Atyához, emberi nyelven taníthasson és testi halálának egyszeri áldozatával megmenthesse az emberi nemet az első Ádám bűnének kárhozától.

Ezt mondja nekünk a nagypénteki keresztt. Azután megkérdi minden igaz hitelt reá tekintőtől: Át tudod érezni mindezt? Tudod hinni mindazt, ami a gyarló emberi ész magyarázata szerint hihetetlen? Gondolkoztál mit jelent a fiúság lelke?

Isten Krisztus eljöveteleig egy világ felett álló rettenetes diktátor, kinek anyai köze embergyermekeihez, mint a kényurnak a rabszolgához. Célját és akaratát senki sem ismeri, de retteg tőle, nevét sem meri kimondani és áldozatokkal, sokszor véres áldozatokkal gondolja kiengesztelhetni.

A fiúság lelke szerint, mellyel Krisztus töltött el minket, a világ teremtő Atyja a mi Atyánk is, aki szeret, akihez bizalommal fordulhatunk, aki segít, mikor gyenge emberi erőnk már nem elégséges. Ha büntet is, ha megpróbáltatásokat is küld reánk, azt is szeretetből teszi, hogy megjavítson, visszatérítsen a boldogulás ösvényére, hogy megovjon a pusztulásunkat maga után vonó eltévelyedésektől. Nem hetediziglen büntető, hanem ingeny kegyelemből megbocsájto, mihelyt beláttuk és megbántuk bűneinket. Ismerjük megváltó és boldogító szándékát, hiszen egyszülött fiát adta értünk a kereszthalálra. Mindezért nem kíván mást, hogy szeressük őt és egy mást, járjunk a Megváltó által megmutatott uton, engedelmeskedjünk neki szeretetből önként és legyünk munkásai már itt a földön az akarata teljesülésének, hogy földre szállhasson megint az ő országa, mely eltűnt az első ember bűne miatt.

A földön minden kettős erő hatása alatt áll, mint ahogyan mi is kettő tör-

vényszerűség alatt állunk. Ezek az erők önmagukban pusztítók lennének, ha Isten kezében, aki a tökéletesség, nem olvadnánk egy harmónikus együttműködésben, melyből áldás fakad.

A lelkünkben ható két véglet a hit és hitetlenség, remény és reménytelenség, a felebaráti szeretet és az énen kívül mást nem ismerő önszeretet. Külön-külön hatva megbontanánk lelki egyensúlyunkat, de együtt működve az Istennel való kapcsolat által megadják a mindenkörülmények közt boldogságot jelentő lelkiegyensúlyt és a keresztyén életalapot: imádkozz és dolgozz, küzdjés bizva bizál, szeresd felebarátodat mint tenmagadat. Elj így, mert ez az igaz út, mely az én fiam, a Megváltó. Szeress engem, higgyél bennem és remélj, akkor tied a legnagyobb boldogság itt a földön és a Mennyek és a Mennyek Országa, ha hivatásod betöltése után magamhoz szolítalak. Ha tékozló fiúvá váltál volna, akkor se rettegj, mert ha bűneidet megbánva visszatérsz hozzám-nemcsak megbocsájto, de magamhoz is öllelek.

Nagypéntek a megváltás ténye és bizonyágtétel a szeretet két nagy parancsa mellett, a föltámadás megbizonyítása annak, hogy megváltattunk a bűn és halál hatalma alól.

Ezt mondja husvétkor minden igaz hívőnek és krisztuskövetőnek a golgotai keresztt és az üres sir mellett ülő angyal.

A mi utunk, az ő útja. Egy hivatással küldetünk a földre, győznünk kell az ő segítségével az igaz utrol letéríteni akoró kísértő felett. Hordanunk kell Istenbe vetett hittel, reménnyel és engedelmes szeretettel a vállunkra nehezedő földi keresztt, hogy így tanuságot téve joraváló törekvésünkről életet nyerjünk, amikor elveszítjük az életet.

Hogyan kell élnünk és hogyan nem? A kérdésekre adjon választ Pál apostol:

„Mert hogy meghalt, a bűnnek halt meg, hogy pedig él, az Istennek él. Ezenképen gondoldjátok ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek a mi Urunk Jézus Krsztusban. Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halando testetekben, se ne szánjátok oda a ti tagjaitokat hamisság fegyverél a bűnnek, hanem szánjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek.”

„Mert gyönyörködöm az Isten törvényeiben a belső ember szerint, de látok egy másik törvényt az én tagjaiban, mely ellenkezik az én elmén törvényeivel és engem rabul ad a bűn törvényének.”

Ki szabadíthat meg ettől? Krisztus szabadított meg, aki nagypénteken életét adta értünk, aki az Ut, Élet, Igazság, a legjobb felebarát.

Imádkozzunk testvéreim a nagypénteki keresztt lábánál, hogy ragyogjon ránk a megváltottság hite, az Isten hozánk való szeretetének melege és az örökélet reménye bűneink igeny kegyelemből való megbocsájtofata tudatában.

Dr. u. Z. S.

a nagy igyekezettől: több világosságot szeretni maguknak. Száruk megnyult, leveleik szinte esdeklően igyekeztek a délutáni nap sugar felülelésére s olybá tünnek, mint kitért, könyörgésre felnyújtott karok. Néztam az én ferde virágjaimat s önkéntelenül arra gondoltam, hogy lám, világosság nélkül milyen egyoldalú, torz lett ezekből a kis élőlények-

ből. S most nagy bajukban, ime, esdeklően nyujtják karjaikat az Ég felé — mint mi is, ha életünk nehézségei alatt az összerokadás fenyeget. S a Világosság honnan jöhet máshonnan, mint fentről? Istenhez száll a sóhaj: Adj világosságot Uram, hogy élni tudjak tovább! Világosságot, hogy életünk értelme, vonala, tartalma és szépsége ne

vessen el. Mily fontos lám, ez a Világosság keresés embrenél — virágnál egyaránt.

Megforgattam kis cserepeimet és ápolom tovább az én kedves kis „télikertemet”. Hálából pedig az én kis virágtestvéreim tanítanak, figyelmeztetnek.

Nem szégyenlem elfogadni tanításukat.

Egy Király a Jóság erejéről beszél

Amerikai útja során Pál görög király feltűnést keltő nyilatkozatot tett a jóság erejéről a gonoszág ellen való küzdelemben. Azt mondta a görög király, hogy a materializmus sötét és gonosz hatalmait nem az erőszak fegyvereivel kell kiirtani, hanem hittel, gyengédséggel, emberiséggel, határozottsággal és végtelen türelemmel. Ha ezeket a fegyvereket bölcsen és a kellő időben használják, tökéletesen hatásos fegyverek.

A király elmondotta, hogy miképpen alkalmazták ezeket a "fegyvereket" a görögországi kommunista felkelés bukása után fiatal görög kommunisták ellen. Ezeket a fiatalokat, büntetés helyett, felszólították, hogy a kormány költségén tanuljanak ki egy mesterséget. Ezeröttszáz fiatal jelentkezett. Leros szigetére vitték őket, ahol az erre a célra felállított iskolákban 30 különböző mesterséget tanítottak. A lényeg az volt, hogy a fiatalok teljesen szabadok voltak. Nem volt drótkerítés, őrség és nem volt kommunista-ellenes vagy kormánytámogató propaganda sem. Csak tanítás. Egy év után új emberekként tértek vissza a fiatalok falvaikba.

Pál király ilyen és hasonló módszereknek tulajdonítja, hogy a kommunizmus Görögországban teljes vereséget szenvedett.

Amikor az erőszak fegyverei hegymagasságra halmozódnak a világ minden részén, amikor bosszu és megtorlás vágya rontó méregként milliók szíve melyébe férkőzik bele s mi magunk is már csak valami nagy robbanástól, földinulástól, összeomlástól várunk szabadságot és békeséget az egész világ számára, jó dolog egy sokat szenvedett nép uralkodóját hallani, amikor a hit és jószág erejéről tesz bizonyosságot.

MIOTA ALL A VILAG?

Ezen a ponton vallás és természettudomány sokáig nem tudtak megegyezni. Még ha a vallás feladta is az Otestamentum szószerinii elfogadását a világ teremtésével kapcsolatban, még ha elfogadja is, hogy tízezer évvel ezelőtt már volt ember a földön, a föld maga pedig többmillió éves, a végső pontban csak különböző volt a kettő. A vallás azt mondta, hogy ötezer vagy ötmillió évvel ezelőtt, mindegy mikor, de Isten teremtette a világmindenséget. A természettudomány nem volt képes pontos meghatározást adni a világ keletkezéséről, a vallás magyarázatát azonban nem fogadhatta el, mivel e magyarázathoz a vallás nem természettudományi módszerekkel jutott el.

Ez nem zárta ki azt, hogy sok hívő természettudós ne azt mondta volna: ahol tudomány megáll, ott hadd vigyen tovább hitem, és hitte, hogy a világmindenség Isten teremtette. Más természettudósok viszont szilárdan meg voltak győződve az anyag öröktől fogva való voltáról. Köztudomásu, hogy a kommunizmus materialista világszemlélete hallani sem akar olyan badarságról, hogy a világmindenséget Isten teremtette volna.

A legutóbbi évek atomkutatásai, ugyáltszik, ezen a téren is döntő eredményeket hoznak. Edward McCrady, egy amerikai atomtudós, azt mondta egy előadásában, hogy az atomtudomány új érdeket produkál a keresztyénség mellett és a kommunizmus ellen. A természettudomány ma mindinkább kénytelen arra az álláspontra helyezkedni, hogy a világ egy adott időpontban keletkezett. Rádióaktivitás segítségével végzett időmérések azt mutatják, hogy a világegyetem összes atomjai egyszerre és hirtelen keletkeztek 5.07 milliárd évvel ezelőtt. Vagyis a világ „teremtődött”.

Az amerikai atomtudós egy másik igen fontos megállapítást is tett. Azt ugyanis, hogy nézete szerint az atomrobbanás az anyagot nemcsak felbontja, hanem meg is semmisítheti, az atomrobbanás után az anyag egyszerűen megszűnik létezni.

Krisztust újra megfeszítik.

Ez a címe Niko Kazantzakis görög író új könyvének. A cselekmény színhelye egy kis görög falu, amely azonban Törökországhoz tartozik. A község elöljárója is török, az egyetlen muzumán a faluban, a többiek mind görög-keletiek, tehát keresztyének, akik évenként megrendezik a helybeli Passió-játékokat. Lelki vezetőjük persze a pápa, aki éppen a következő évi játékok szereposztását beszéli meg a falu notabilitásaival. Egy árva parasztfiu lesz Jézus, mert ő elég erős lesz ahhoz, hogy jövőre Nagypénteken kötéllal felkössék majd a keresztre, a gazdag paraszt fia lesz majd János evangélista, a helybeli szatócs Péter, a kocsmáros pedig: Jakab apostol szerepét fogja játszani. Judás szerepére a kovácsot, Mária Magdalénára pedig a falu megvetettjét jelöli ki a pápa.

A kiválasztott szereplőkhöz aztán nagy beszédet is intéz, hogy szándékokat keltsen bennük életük megjavítására, amit ezek mély alázattal hallgatnak, hiszen nagy ur a pápa, és ha kell, még a törökkel is behajtatja az egyházi adót.

A szereplők meglehetősen állapítják meg egymás közt azt, hogy mennyire jó az, hogy nem valóságos apostolok ők, mert így a szatócs nem csalhatna a mérleggel, és mivel ő a falu postása is, nem bonthatná fel a mások leveleit; a kocsmáros sem tölthetne vizet a borba; a gazdag paraszt fia sem ehetné annyit, mert sem Péter, sem János, sem Jakab nem így éltek. Manolios, aki Jézust fogja játszani, nem ilyen véleményen

Az Egyetemes Egyháztanács egyik elnökének, G. Bell chichesteri püspöknek magyarországi látogatásáról már korábban hírt adtunk. E látogatása során többek között a budapesti Kálvin-téri templomban prédikált. Prédikációjában ráért arra, hogy az Egyetemes Egyháztanácsnak a fázadozásai egyfelől arra irányulnak, hogy az egyházak közötti kapcsolatok mélyek és gyümölcsözőek legyenek, másfelől arra, hogy az egyházak a leglényegesebb kérdésekben hallassák szavukat. Így abban a nagy kérdésben is, hogy a nemzetközi életben az igazságos és tartós béke érdekében történjenek események.

A chichesteri püspököt kísérő Dr. Visse't Hooft főtitkár többek között a következőképpen nyilatkozott a magyar protestáns egyházak ökumenikus előkészületeiről: „Már hallottunk arról, hogy milyen komoly és alapos munka folyik Magyarországon az evanstoni nagygyűlés előkészítésére. Hivatalos szemlémben már részleteket közöltünk a magyar egyházak legfontosabb hozzászólásaiból. Most, a tanulmányi konferencia folyamán, még mélyebb benyomást szerezünk a magyar egyházak alapos és komoly ökumenikus munkájáról”.

Az evanstoni ökumenikus világgyűlésen 400 hely áll majd a sajtó rendelkezésére. 200 helyet kapnak a USA-beli és kanadai napilapok, 100 helyet kapnak a két ország vallásos lapjai, 60 hely a külföldi lapoké lesz, 10 hely a római katolikus sajtóé, 30 hely pedig még nyitva áll. A világgyűlés sajtóbizottsága a gyűlés felfolyásának rádió és televízió útján való részbeni közvetítéséről is gondoskodik.

„Hitbéli küzdelmünk a félelem ellen”. Ezzel a címmel tartott előadást Zürichben és Bernben a közismert Dr. Niemöller német lelkes. Többek között a következőket mondta: „Minél nagyobb a külső szorongatás, annál jobban növekszik Isten igéjének hallgatására való készségünk és annál erősebben érezzük köteleességünket, hogy az igét továbbadjuk...”

Isten mindenhatósága egészen más, mint a világ hatalma. Olyan hatalom, amellyel szemben a világ hatalma tehetetlennek bizonyul. Ez a világ a hatalomtól, az erőszaktól való félelmében remeg. Mi azonban tudjuk, hogy az erőszak alkalmazása — mindenek ellenére — egy magával tehetetlen embernek a csapkodásához hasonlatos. A hívő ember tudja, hogy a világ sorsa Krisztus kezében van. Végzetes volna, ha a félelem a keresztyén közösségeket is megragadná. A félelemben élő világnak éppen a félelem nélküli keresztyén közösségekre van szüksége.

... Vasfüggöny mögötti testvéreinket azzal szolgálhatjuk legjobban, ha előttük arra a Krisztusra mutatunk, aki a bűnös emberért életét adta. Kell, hogy velünk együtt higgyék,

Edward McCrady végső kérdése ez volt: „Ha tehát az anyag létében ilyen bizonytalan, mit értsünk voltaképpen materializmus alatt?”

van, de ő szolga volt a kolostorban, és így szentéletű embernek ismerik...

De a gondolat, hogy a szerep-tanulás könnyítésére mégiscsak jó lenne elolvasni az Evangeliumot, urrá lesz rajtuk. Michelis a gazdag fiu talál is egy öreg könyvet a padlásán, s benne az Evangeliumot. Nem tudja persze, hogy ezzel megtették az első forradalmi lépésüket a falu életében.

Közben menekültek érkeznek a faluba, akiket a török üzött el, és alamizsnáért könyörögnek. A pápa félti hatalmát az idegen pópától, aki igen szentéletű ember. Ezért kihirdeti a faluban, hogy senki menedéket e menekülteknek ne adjon, mert ezek a pestis terjesztői.

A kiűzött bujdosók imádkozva és zsolozmázva temetik el a sziklás hegyoldalban megfagyott és éhenhalt társaikat.

A jövőévi nagy Passió szereplői Judás kivételével, mind a menekültek pártját fogják. Elsőnek Mária Magdaléna, aki felhagyott bűnös életével. Judás viszont a helybeli pápa besugója lett, éppen azért, mert Mária Magdaléna vele is szakított.

A helybeli pápa Kajafás szerepe mind nyilvánvalóbbá válik. Az agánál bevádolja mind a menekülteket, mind a hozzájuk pártolt passió szereplőket azzal, hogy istentelen kommunisták. Olvassák az Evangeliumot; Manolios világi létére a nyilvánosság előtt Krisztusról tesz tanubizonyosságot; a szatócs minden keresetét a menekülteknek adja, holott eddig még egyházi adót sem fizetett, a kocsmáros ingyen adja borát a menekültek-

hogy a Krisztus egyházán a pokol kapui sem vesznek erőt. Ahol Krisztusról bizonyosságot teszünk, az ő szeretete elűzi a félelmet...”

Kolumbia állam befügyminisztere rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a nem római katolikusok istentiszteleti helyeiken kívül istentiszteletet nem tarthatnak, hitüket nem terjeszthetik. A protestáns lelkészek nyilvános missziói munkát nem végezhetnek s nevelői munkát csak a külföldi nem római katolikus gyermekek között folytathatnak. Istentiszteleteik alkalmával a nem római katolikusok tartsák tiszteltben a római katolikus vallást és a római katolikus egyház klérusát.

Kálvin egyháza imádkozik az üldözött hittestvérekért.

A genfi református egyház nyilatkozatából közöljük a következő sorokat:

„A református Genf Kálvintól napjainkig érezte és érzi, hogy lelki közösségben van azokkal a hittestvérekkel, akik a föld bármely pontján üldözöttség szenvednek. A Kolumbia államban történtek mélyen megrendítik és erősen foglalkoztatják az egyház közvéleményét. Kolumbiában a vallási fanatizmusból fakadó erőszakos cselekmények napirenden vannak a protestánsok ellen.

A protestáns közvélemény még mindig csak várja erőszakitételeket megbélyegző hangot...

Erre a szomorú körülményre azért emlékeztetjük az egyház tagjait hogy állandóan imádkozzanak az üldözött testvérekért.

Az adott helyzet azonban egyidejűen arra ösztönöz bennünket, hogy az egyház egységéért és az egyházak szabadságáért is szüntelenül imádkozzunk. Nem felejtjük el, hogy egyes államokban a római katolikus egyház is üldözésektől szenved. A hittestvéreink részére óhajtott szabadságot minden keresztyén egyház számára kérjük...”

Ima

Maurice Maeterlinck
A lelkem reszket csendesen,
S a testem hervad, Uramisten,

Lelkem lilíoma kezem
S szemem is, az én régi kincsem.

Szegény fiad lágyan fogadd.
Elvesztettem pálmám s gyűrűmet;
Vedd az imám, virágomat,
Mely egy üveg pohárba csügged.

Nézd ajkamat, minő sebes,
Tekints a bánatomra Jóság
Liliomot lázamba vess
És szórj a holt tavakba rózsát.

Uram, galambok szállanak,
Sárgán, szemem felhős égében,
Tépd szét e fájó fátylakat,
Mik rám borulnak fázva, kéken...

(Kosztolányi fordítása)

nek, és nem a helybeli pópának; a gazdag paraszt fia pedig minden vagyonát a menekültek közt osztja szét, és így azok mégis bejöhetnek a faluba.

Valaki gyilkosságot követ el. Az aga azzal a fenyegetéssel fogatja el a pópát, a gazdag parasztot, meg a kántort és kereskedőt is, hogyha a gyilkos meg nem kerül, mindnyájukat felkoncoltatja. És ekkor ketten is jelentkeznek, vállalván a gyilkosság bűnét: Manolios, aki Jézus szerepére van kijelölve és Mária Magdaléna, akit az aga nyomban megölet, és ezután derül ki, hogy az aga inasa volt a gyilkos. Manolios egyelőre megmenekül, de túlságosan népszerű lett a faluban és ezért pusztulnia kell. A kereskedő pénze segít, és Judás oicso árért kész vádat emelni ellene az agánál: Manolios államfelforgató, és Judás maga látta, amint a hegyen titokzatos idegenekkel találkozott. Az aga erre kiadja Manolios a feldühödött tőmegnek, akit a templomba hurcolnak, ahol Gregoris pápa így kiált: „Krisztus nevében a bűnt magamra veszem. Öljétek meg!” És ekkor valósággal agyontaposák Manolios, akinek utolsó szava ez: Testvérek...! Oda-főnt a hegyen a menekültek utra készen hallják a templomi harangszót, tudják jól, mi történt, s vezetőjük a pápa ezt mondja: „... Hiába a kétezer év... mégis megfeszítetek mindég újra is”.

E könyv minden oldalán érezzük az evangéliumi mélységet, az üzenet súlyát: Ha valaki jöni akar én utánam, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztyét és kövesse engem...” K. A.

Római katolikus békemozgalom megindulásáról beszélt március 1.-én Bernben, népes és diszes közönség előtt, Páris érseke, Feltin bíboros. A fopap kifejtette, hogy egyháza köteletségének tartja a békével való foglalkozást, mert a háboru nyilvánvalóan sérti a megfeszített Krisztust. A mozgalom a Pax Christi nevet fogja viselni s arra törekszik, hogy a földkerekség valamennyi római katolikus hívőjét magába foglalja, Irányításáért országoként egy-egy püspök lesz felelős. A mozgalom szellemi-lelki alapja Krisztus misztikus testének a tana. Feltin bíboros kihangsúlyozta, hogy a mozgalom senki ellen sem irányul; a római katolikusok világuniója nem kíván hatalmi célokat szolgálni.

JÖJJETEK

és Harangszó

a Szórványban Élő

Magyar Református Egyház Lapja

Főszerkesztő: Dr. Harsányi András

Társszerkesztő: Dr. Kupa László

Németországi szerkesztő:

Dr. Zayzon Sándor.

Für den Inhalt verantwortlich:

Koppány János.

Kiadóhivatal: Bregenz, Belruptstraße 8.

Druck von Felizian Rauch, Innsbruck

Külföldi képviseltek

Anglia: Paul Koronka, Horsley Towers,
E. Horsley Surrey.

Argentina: Héderváry Kont, János Casilla de
Correo 1508. Buenos Aires.

Ausztrália: K. P. E. Feuchtersleben 13.
Middlesex Rd. Surrey Hills, Victoria.

Hollandia: Aladár Komjáthy, Kampen,
De la Sablonierekade 2.

Kanada: Dr. János Mezei. 3449 City Hall Ave.
Montreal.

Svajc: Dr. László Kupa, 14 rue de Jura,
Geneve.

USA: Rev. Andrew de Harsanyi,
Ellicottville, N. Y.